

De ny engelske Grundskatter.

(»Land Value Duties.«)

Af *Wedell-Neergaard*.

I den i Tidsskriftets 1. Hefte for i Aar publicerede, vidt spændende og interessante Oversigt over Landbruget i 1910 er der ogsaa givet en kort Fremstilling af de i Fjor vedtagne, saa meget omtalte ny engelske Grundskatter »Land Value Duties«.

Da denne Fremstilling kan give Rum for den Misforstaaelse, som det utvivlsomt er, at de rammer den egentlige Landbrugsjord i England, og da der i det hele vist nok hersker ret uklare Forestillinger om disse i teoretisk Henseende betydningsfulde Skatter, skal jeg efter Opfordring af Redaktionen give en kort Fremstilling af dem.

Lad mig da begynde med at nævne, at »Land Value Duties« kun udgør en Del og det tilmed en i financier Henseende*) foreløbig ringe Del af den Skattereform, som kendetegner den engelske Finanslov for 1909—10. Ved denne indføres der nemlig foruden de nævnte Grundskatter en betydelig Forhøjelse af Stempelafgifterne, af Tolden paa Tobak og af Tolden og Afgifterne paa Spirituosa. Endvidere ændres og forhøjes Arveafgifterne og

---

*) De anslaaes til i 1909—10 at indbringe 500,000 £ og i 1910 —11 600,000 £.

Indkomstskatten, delvis efter en progressiv Skala, og der indføres Skat paa Automobiler.

Naar Opmærksomheden desuagtet har samlet sig om den Del af Reformen, som kendetegnes ved de ny Grundskatter, er Aarsagen den, at de repræsenterer et i engelsk Skattelovgivning helt nyt System, og at det i væsentlig Grad er Modstanden mod dem, som danner Udgangspunktet for den politiske Kamp, som har raset i England i det sidste Par Aar, og som endnu langtfra er afsluttet.

Det ny, det revolutionære, som Modstanderne har kaldt det, ved disse Skatter er, at de indfører en Beskatning af Jorden baade efter Principperne for en Grundværdistigningsskat og en egentlig Grundværdiskat (*Henry George*).

Imidlertid har disse Principper tilsyneladende faaet et ret moderat Udtryk i den foreliggende engelske Skattelovgivning. »*Land Value Duties*« kommer saaledes ikke til Anvendelse paa egentlig Landbrugsjord og tager altsaa fortrinsvis Sigte paa Jorden i Byerne eller i Omegnen af disse. Den væsentligste Del af denne Beskatning, den som med Tiden vil indbringe de fleste Penge, fremtræder som en Værdistigningsskat, altsaa efter et Princip, som er akcepteret i en Række af Stater, og den indførte Grundværdiskat (*Undeveloped Land Duty*) rammer kun en ringe Del af Englands Jord — i det hele og store vel nærmest Spekulationsbyggegrunde — og dens Satser er derhos moderate.

Men selvfølgelig kan man meget vel forstaa, at Modstanderne af disse Principper har ført en stærk Kamp for at hindre dem i at faa Fodfæste inden for engelsk Skattelovgivning.

Land Value Duties falder i 4 Afdelinger:

- 1) Increment Value Duty,
- 2) Reversion Duty,
- 3) Undeveloped Land Duty og
- 4) Mineral Rights Duty.

De to førstnævnte Skatter er Grundværdistignings-skatter og supplerer hinanden paa en saadan Maade, at Værdistigning af al Jord — med de i Loven nævnte Undtagelser og da navnlig egentlig Landbrugsjord — Tid efter anden vil blive ramt af dem.

»*Increment Value Duty*« er i det væsentlige beregnet paa at ramme Værdistigningen, naar Jorden skifter Ejer enten ved Overdragelse eller Død. »*Reversion Duty*« rammer Jordværdistigningen ved Ophøret af de i England meget benyttede langvarige Lejemaal af Jord (99 Aar). Ved »*Increment Value Duty*« beregnes Værdistigningen som Forskellen mellem Jordens Grundværdi, dens Værdi som nogen Jord, paa det Tidspunkt Skatten opkræves (altsaa ved Ejerskifte m. m.), og den Værdi den havde i 1909 efter en Vurdering, som i Følge Loven vil blive foretaget af al Storbritanniens Jord. Omsættes Jorden paany, betales der kun Skat af den Værdiforøgelse, der eventuelt er foregaaet siden der sidst erlagdes Skat. Skatten opkræves med 20 pCt. af Værdien. — Er et vist Jordstykke eksempelvis i 1909 bleven vurderet til en nogen Jordværdi af 100 £ og sælges i 1915 for 105 £, skal der betales 20 pCt. i Skat af den foregaaede Værdistigning paa 5 £ eller 1 £.

Af Jord, der almindeligvis omsættes sjældnere, saasom den der tilhører Selskaber, Stiftelser o. lign., erlægges »*Increment Value Duty*« — for saavidt der da foreligger en Værdistigning — hvert 15. Aar efter en forud iværksat Vurdering.

Velgørende Stiftelser, Universiteter, Skoler o. lign. er dog fritagne for Skat.

»*Reversion Duty*« svares af det Beløb, hvormed Værdien af Jorden ved et langvarigt Lejemaals Ophør overstiger Værdien af Jorden, den Gang den blev udlejet, denne Værdi beregnet paa Grundlag af den opnaaede Leje. Værdistigningen beskattes med 10 pCt.

Da de her omtalte Skatter kan afstedkomme Dobbelt-

beskatning, er der truffet Regler til at hæve den, naar den maatte indtræffe.

»*Undeveloped Land Duty*« er en ren Grundværdi-skat (Henry George). Efter Navnet er den en Skat paa uudviklet Jord, hvorved maa forstaas Jord, som ikke er benyttet paa den Maade, som Udviklingen gør det rimeligt og naturligt. Men det er dog kun en bestemt Art af Udvikling, Loven tænker paa. Som »undeveloped« betegner den nemlig kun den Jord, som ikke er bleven udviklet ved »Opførelse af Beboelseshuse eller af Bygninger for en Forretning, Handel, Industri, bortset fra Landbrug — men indbefattende Drivhuse af den ene eller anden Art — eller som ikke paa anden Maade bona fide bruges til en Forretning, Handel, Industri, der ikke er Landbrug«. Skatten svares af Jordens Grundværdi i Følge de i den Anledning hvert 5. Aar foretagne Vurderinger, og den betales aarlig med $\frac{1}{2}$ d. pr. 1 £ eller lidt over 2 pro mille af denne Værdi.

Skattepligten bortfalder dog i mange Tilfælde, saaledes:

Naar Jordens Værdi ikke overstiger 50 £ pr. acre (ca. 1240 Kr. pr. Td. Ld.).

Naar det drejer sig om Landbrugsjord, selv om den er mere værd end 50 £ pr. acre, hvis blot den højere Værdi skyldes Jordens Benyttelse som Landbrugsjord.

Naar Agerjord besiddes og dyrkes af Ejeren selv, og han ialt ikke ejer mere Jord end til en Værdi af 500 £.

Naar Agerland er bleven bortforpagtet inden 1909, og saa længe Forpagtningen vedvarer og ikke kan opsiges.

Hertil kommer saa en Række af Undtagelser for Tilfælde, i hvilke det vilde være urimeligt at paalægge denne Skat, og hvor den let kunde komme til at gøre Skade ved at fremtvinge Bebyggelse af Arealer, som det vilde være heldigt at holde aabne, eller bevirke en uheldig Bebyggelse.

De vigtigste af disse Undtagelser gælder:

Parker, Haver eller Terræner, hvortil Publikum har Ret til Adgang.

Skove, Parker, Haver eller Terræner, hvortil Publikum og Militæret under Øvelser har en rimelig Adgang, naar Skattekommissionen anser en saadan Adgang for at være af almen Interesse.

Jord, der holdes fri for Bygninger i Følge en foreliggende Plan for Udviklingen af det paagældende Terræn, naar Skattekommissionen skønner, at det er af almen Interesse, at det holdes fri for Bygninger.

Under visse Betingelser ganske smaa Jordlodder.

Jord, som saaledes er bleven fri for at betale »Undeveloped Land Duty«, kan ikke bebygges, medmindre de lokale Myndigheder hertil giver deres Samtykke.

Af disse Bestemmelser vil det, som alt nævnt, tydelig fremgaa, at »Undeveloped Land Duty« kun kan ramme en ringe Part af Storbritanniens Jord. Alene Bestemmelsen om, at Værdien pr. Td. Ld. skal op paa over 1200 Kr., inden Skattepligten indtræder, er i saa Henseende af afgørende Betydning, og den gør det eksempelvis ret uforklarligt, at der har været talt en Del om, at Skatten vilde ramme de engelske Godsejeres Jagtterræner. Thi i al Almindelighed kan disse dog vel næppe naa en saadan Pris pr. Td. Ld., medmindre de har Værdi som Byggegrunde, altsaa naar de ligger i Nærheden af en By eller en bylignende Bebyggelse. Noget saadant kan selvfølgelig indtræffe; men bliver dog vel altid en Undtagelse. Hvad særlig Parker og Skove angaar, tør man antage, at de, ganske bortset fra Spørgsmaalet om deres Jordværdi, i de fleste Tilfælde vil blive fri for Skatten som Følge af, at de holdes aabne for Publikum.

»*Mineral Rights Duty*« er en Skat paa Miner og Minerettigheder. Dog gælder den ikke Murstensler, Sand, Kalk, Kalksten og Grus. Den erlægges aarlig med 1 sh. pr. 1 £ eller 5 pCt. enten af den Sum, til hvilken

en Mine er udlejet, eller, hvis den bearbejdes af Ejeren, af det Beløb, til hvilket Skattekommissæren skønner, at den kunde være lejet ud der paa Egnen efter det Brug, der er gjort af den.

Som fælles for alle 4 Afdelinger af »Land Value Duties« med tilhørende Afsnit om Vurderingsregler gælder, at de er meget komplicerede, og der skal da ogsaa, efter hvad jeg har erfaret, i England lyde stærke Klager over, at man ikke kan forstaa Loven og har stor Vanskelighed ved at udfylde Vurderingsskemaerne. Og hvad nu selve Vurderingen angaar, maa det staa klart for enhver, der har søgt at sætte sig ind i de paagældende Lovbestemmelser, at den er af en saa inkvisitorisk Art og overlader saa meget til et mere eller mindre tilfældigt Skøn, at den sikkert vil medføre stor, og vel ogsaa i mange Tilfælde berettiget, Misfornøjelse.

Om Virkningen af disse Skatter saavel i financier som i social Henseende er det — særlig for en Udlandning — saare vanskeligt at udtale sig paa det nuværende Tidspunkt — meget vil jo blandt andet afhænge af Udførelsen af den Jordvurdering, som for Tiden foretages. Men »time will tell«.
